

TELEGRAFUL ROMAN.

Pag. | 272

Телеграфалъ есе де дое орі не
септембратъ: Меркереа ми Сымьта.
— Препозитиона се аче дн
Сіііі ла еседітара фоеі; не фое-
аръ ла Ч. Р. поиде, кс вані гата, прін
скрісори франкате, адресате кьтре
есендітэръ.

Nº 88.

ANUL I.

Сііііі 7. Noembrie 1853.

Прегіахъ пренепозитионаі центро
Сіііі есе не анъ 7. ф. л. п. к. т. ер
не о жьнitate де анъ 3. ф. л. 30. пр.
— Центро челеалте пьрп але
Трансильваніі ми центро провинціе
дін Монархіі не анъ анъ 8. ф. л. ер
не о жьнitate де анъ 4. ф. л. —
Інсерателе се пьтэскъ кс 4. пр.
пиралъ кс слоие мін.

Депеше телеграфіче.

Паріс 12 Noem. к. п. Монитореле де астьзі адсче мани-
фесталъ ресекс, ші черкъ сьлхъ рьспіче зиклнд, къ пз Тьрчіа, чі
Расіа а вьтматъ трактателе, ші къ порта а респіснхъ пьмаі ла а-
гресіонеа де маі пьлте лье.

Дьпъ о шіре а Мониторелі дін 11 а. л. ашъ дьтратъ фотеле а-
ліате дн 2 Noem. дн Босфоръ. Адміраліі се аьлъ дн Константі-
нополе.

Константінополе 31 Окт. Халіа Паша а фостъ дн гьрвъ
рекіематъ дін Бьса, елхъ сь фіе десемнатъ а дьтра дн кабинетъ.

Ресвобіеле челе дін зьртъ дьтре Рссіа ші Тьрчіа ла аніі
1810 ші 1828. (алхъ доіе артікълъ дн „Деба“).

Театрълъ, де ресвобі. — Прінціпалеле дела Дьнпре,
— Прьтълъ ші Дністрълъ. (Днкеіере).

Планълъ ачеста алхъ депералелі тьрческъ, дьпъ кьм ні се паре,
пичі есте пепроваіеле пичі преа дьдреснедъ. Тимпналъ есте секъ,
каре дн льееле ачеста а раре орі се дьнтеллъ, ші Дьнпреа
есте фьрте скьзатъ, ші дькъ ва ціне времеа ашіа, аьлчн пз
есте тьмъ, къ ва дьтревені чева, каре сь пьтъ дьпнедека опе-
рдіяніеле. Мьскаліі пз сьлтъ дьстълъ де тарі, ка сь пьтъ лза еі
офенсіва. Еі абіа ашъ 70, пьлъ дн 80 мїі де осташі дн амьеле
прінціпате, каре пьмьрхъ пз есте де ажнхъ спре а дьтревеніде
тречереа песте Дьнпреа ші сьіреа песте Бьлканъ, ші а льса дн-
дерентълъ сьхъ фьртреде, апоі ші тимпналъ аьлчн есте преа дн-
пайнатъ, ка сь пьтъ омьлхъ дьтревеніде оьсідіснї дьдєлхькате,
каре апоі тарпа аръ тьрвзі єршїі льсате дн паче. Дін контрь ар-
матъ тьрческъ дела Дьнпреа ар дн тьлеле селе кеіеле Дьнпреі,
адєкъ фьртреде, еа п'аре а се теме де нїмїкъ, фїндъ къ амь-
еле еі лїніе де аьтаре сьлтъ бїне дьтрьїте, ші еа пьте тьре
сєхъ песте Дьнпреа де сьхъ, сєхъ песте чеа де жосъ, пьте лза пз-
сєсііоне дн Ротмїліа, пьте лза не мьскаліі дн фалангъ, дї пьте
цїне дн фьрхъ, ші пьте аконері репторчереа песте Дьнпреа, дела
каре дьс п'аре сь се депьтрезъ таре. Се креде де оьше, къ
Омер-Паша ва тьре Дьнпреа де сьхъ не ла Бїдїнъ, ші ва копьнде
Країова кьпїталеа дн Ротмїліа мїкъ.

Трежлндъ Омер-Паша Дьнпреа ла Бїдїнъ, ші окьпндъ Кра-
їова дін Ротмїліа мїкъ, с'архъ аьла дн фаланга чеа дрєнтъ а рьспі-
лоръ ші аръ фї аконерїтъ прін валеа Олтълї, каре ла Нїкополї се
варєхъ дн Дьнпре. Прін мьскара ачєста Омер-Паша аръ пьне пї-
чїорълъ дн Ротмїліа, фьръ а дьтревеніде чева кьтезторїі, пре-
сьпьлндъ фїреше, къ елхъ се ва пьзі а пз се словозї дн врео льпїт
дєскїсъ дн кьтмьлхъ словодъ кь мьскаліі. Дар' сь пьрїсїмъ кьт-
пьлхъ пьрїлоръ ші алхъ прєсьпьлнїлоръ, дьторкьлндьне ла матерїа
пьстрь. Прінціпалеле дела Дьнпреа, де ші се аьлъ сьхъ сьзєранї-
татеа портєі, дн прївїндъ мїлітаре ші адмїністратївъ еле сьлтъ
дєспьрїте де ачєса.

Ної ачєстхъ помєнїре пьмаї дєспре ачєса, кьткъ атїтъ Рссіа
кьтхъ ші Порта, дьпъ гьлєзіреа вервале а трактателоръ, дьсхъ пьмаї
ла дьтмпларе де тьрєзьрї дін пьзптръ, дьпъ кьм а фостъ ачє-
ста ла аьлхъ 1848, ашъ дрєнтъ а тьрїмїте вьхъ корпъ де арматъ дн
пьмьрхъ де 30,000 осташі дн прінціпалеле дела Дьнпре. Дн тьте
челеалте днкеіерї де трактате гьвернїлхъ Рссієі а черкатъ дьче-
тълъ кь дьчєтълъ а сьлвї дрєнтрьїле де сьзєранїтате але портєі о-
томанє. Газетеле енглєзєдї, дьлїнє астьзі не гьвернїлхъ мьскъ-
лєскъ, кьткъ ачєла аръ вої сь дьлїнєчє не дєрєлє ачєсте ка сь
се дєкієре де пєатрьпторїє ші сь се пьпъ сьхъ окротїреа сєхъ про-
текторатълъ Рссієі, астьєліі, ка нїме сь маї пьтъ цїне рьспїлоръ,

рьспїлоръ, кьндъ воръ дьтра кь армеле атїлъ ла дєрмїі дела Дь-
нпре, дьпайнтеа окїлоръ трактателе че кьстъ, ші сьї сїліаскъ а лза
дн бьгаре де сьмъ прївїндє сьпьртторїє. Дн асть дьтмпларе
теаї мїра, дєкъ еї п'архъ претїнде дела Молдаво-ротмїлі ка сь ле
пьпъ дн пїчїоре вьхъ корпъ де ажторїі чєлхъ пьцїнъ де 30,000 фєчїорї.

Орі кьтхъ не шїрїмъ де пьсєсіїонеа чеа ресовлѣтъ, каре о лъхъ
Тьрчіа ші де афанатїсмъ еї чєлхъ релїгіосъ каре дь тьрїлоръ кьрїшї
де а се оьлне ла черерїле аьлї дьштмплъхъ пьтєрїлхъ, тьрєвє сь ле
дьмъ дрєнтате ші рьспїлоръ, кьткъ дєрєцєлє, каре се аьлъ дьтре
Дністръ ші Дьнпре, дєкьндъ ашъ ажнхъ сьхъ стьлхьїреа мьскълєскъ
дн прївїндъ соціале ашъ кьцїгатъ тарї дьлєлхьлїдїрї. Дн вєкълъ тьрє-
кьтхъ локьїторїі ачєсторъ рєїсїні, прєкьт ші чєїа аї дєрмїлоръ дела
мареа нєгръ ші асвїкъ тьрєїахъ ка барбарїї дін вєкіме фьръ чеа маї
мїкъ дьсєдїре кь льмеа кьлїватъ. Корьїсєлє чєлє стрїне ла еї
пз аьлхъ дєкьтхъ маьрї пєсїє, локьїте де прїдьлорї. Дьтре део-
сєсіїєлє сємїнїє тьтрьєдї дьмїахъ чєрте пєдпьтрьєтє, дєрєлхъ
ші пєгьдєторїєлхъ п'авє нїчє о сєкьранцъ; кїаръ ші памїї тьрчєдї
де дьпьрєспъ кь осташі лоръ тьрїахъ пьмаї дін рьїре ші дін стьрчєрї.
Сьхъ дєспотїсмълхъ чєлхъ органїсаторїі алхъ стьлхьїреї рєсєдї цїнхъ-
трьїлє ачєсте се вьскрь астьзі де о сєкьранцъ дєплїш ші де о вьлхъ
старе че креде не зї че тєрєцє. Цївїлісациянеа де астьзі аскїмєатъ
кь тьтєлхъ чєтрьїлє чєлє вєкї, се пьскьръ мьлте орашє пьзе, карє
аьлчн се вьскрь де о старє дьлїорїторїі ші маї мьлте портрьї се
кьдїрѣ ла дєрмїі ачєсї дємєрїї. Ажнє а фєчє помєнїре пьмаї
дєспре Тагаровъ, каре есте локьїлъ, вьдє се дєскаркъ о сьмъ де
гьрїєдє, каре се транспортъ не нї рє, ші маї алєсхъ дєспре Одєса,
каре де пьцїні ашъ дьлєчє а льхъ вьхъ рагъ дьлалъ дьтре чєлє шал
дьсємьлхьїрїє чєтрьї марїтїме але Еспонї. Прін окьпнїзінеа дін
партеа рьспїлоръ ла аніі 1828 пьлъ ла а. 1835 прінціпалеле дела
Дьнпре ашъ кьцїгатъ фьрте мьлхъ (?) ші дьтєїєлє лоръ пропъшїрї
аьл сь ле мьлхьїлєскъ сьдрєвєнї оьлхьїрї а депералелї Кїсєлєтъ,
кєрє дн тимпналъ ачєста ші а кьцїгатъ мьлте тєрїте дн прінціпате.

Маї пайнє пїрта аьлєца не прїнціпї дьмїторї дн Молдаво
Ротмїліа дін фамїїєлє чєлє богате тьрєдї дін Фанарълъ дела
Константінополе. Мїнїєрї тьрчєдї вїндєхъ дємїнїгїлє ачєсте пєн-
трь сьме тарї де галїні. Аьлї фанарїодїі карї ажнїахъ ла кьртъ
дєкъ се шїахъ дєспьлхьї прін стьрчєрї пєдпьтрьїтє чє фьчєхъ пєптра
жєртєлє чє ле ашъ адсєхъ. Дьтрьїлє вьнї аьлєлїі де сїстєме ашъ
фостъ пьрєсіреа агрікьлхьїрї, сьрчїа ші мїкьїорареа попорчїсїнї.
Пьлъ ла аьлхъ 1848 прінціпєлє се аьлєцъ дїнтре пропїєтарїі чєї
тарї де пьтмьлхъ сєхъ дін вьєрїї де рагьлхъ дьтєїш ші се дьтрьєа
де кьтре сьлтанъ, ла карє тьрєвє сь шї факъ дєвоїзінеа дн пєрсьнї.
Пє льпгъ ачєста тьрїєтълъ де пестє ашъ дела 2. мїліїне франчї с'а
скьзєтхъ ла 300,000. Адмїністрацієнеа пьлітїкъ ші жєдєкторєскъ
ші клєцєрєа копьрїєцїсїнї с'ахъ рєгьлєтъ; рєформєлє ачєсте фь-
лосїтїрїє ші пачєа де 20 де ані ашъ дьтєхъ цєрє родїторїє о
їкьлъ де о дьтїєнїрїє ші вьлєтєрє, карє ажнъ прін ресвобїлхъ
ачєста єршїі се ва дьтрьєнє.

Дн прївїнда лїмбє Молдаво-Ротмїліа днфьцїшєлхъ вьхъ кьрїосъ
єтїогрѣїкъ дєосєбїтъ. Дькьпнїєрѣдї сємїнїї, карє вьрєсєкъ лїмба
славїкъ, ачєсї стьрїєпєдї аї лєїлїлоръ траїанє, карї пьлъ а-
сцьзі се пьмєскъ ротмїлі, вьрєсєкъ вьхъ дїалєктъ пєрчєзєторїі дін
лїмба латїнъ. — Дєкъ газетєлє дьцїїнїєлхъ, кь тьрїєлє рєсєдї чє
кантонєлхъ астьзі дн Молдаво-Ротмїліа дєкъ лїпсъ де мїлэчєлєлї-
їєдї, атїлчн пьзе не кєдє кь мїрєрє, кьм пьтє фї ачєста кь по-
тїнцъ дьтрь'о дєрѣ, карє есте атїтъ де богатъ дн вїтє шї гьрїаєдє,

Сивілі 6 Ноємв. Аспра манифестулі царялі се арать атьтѣ дн зиспанлі стрініні мі пѣмтлєні, кѣтѣ ші дн конверсаціні пріватє сипнатіє ші аргіментарі дѣлѣ кѣм адекѣ ле віне ла ноїні маї вине пєнтрє интересє, прєждїдїтї, ші ідеєлє лѣрѣ. Ної нє сѣптємѣ кїєматї а крїтїка сѣѣ лѣзда вѣтѣ актѣ дипломатїкѣ атьтѣ де днєсємнатѣ, ка сѣ вєдємѣ дѣсѣ кѣм 'лѣ жєдєкѣ оїєнілї, дѣлѣтѣрїшїмѣ ачї дѣкѣ кѣррєспѣндїн҃гѣ, карє прєкѣтѣ сє вєдѣ ачї ємїтї дїн зиспѣлї шї ачєдѣ кѣррєспѣндїн҃гѣ 11 шї 12 Ноѣ. к. п. д. О. Д. Н. Чєа дїн тѣлѣ сѣлѣ аїтїа :

[illegible]

Noi ne temem că manifestările din Zisrael de C. Peter-
sever nu produse încă efecte peș din London și Paris. Nici As-
Napoleone, nici cabinetul din Aberdeen nu pot acționa în direcția
opiniei publice împotriva politicii, pe care că destul de ostentivă au
susținut-o până acum. Noi nu ne putem săvârși la ceretare din
statul de drept și a pretențiilor lor rusești; și noi de la răz-
barmă dintr-o parte și de la alții organul semioficiale al Congresului,
care s'au acționează asupra principatelor care s'au peș din actele
rusești. Tute aceste organe care s'au silit să timpului când pot aie-
neșă avea priveră la cazurile a pandemă ne pörte. Andă preten-
sionile de drept ale Rusiei, nu și a fazei pörte în interesul
său conștient, nici când că s'au silit să dovădească aceste istorie
din tractate, că atârș mai puțin, când ea lea sprijinită faptică
prin amia nștră ocupație de zelozire a principatelor dela
Danube.

[illegible]

Алѣ доіліе артїкль сѣпъ ашіа: Лішба тапіфестялі рѣсекъ
пѣ е пѣтіташъ, чі вѣртось, елѣ пѣ кавѣ ефектѣлѣ сѣл ан декла-

Арѣ ѿ фѣрте жалніѣ а ші кѣмета, кѣ ачесте девастрѣ ші дѣрѣпѣтрѣ се ворѣ маі репечі днѣ одаѣ, спре тікѣлоші ачелорѣ шінстрѣ фрѣтѣ, днѣ непорочіте. Съ пѣдаждѣшіѣ, кѣ спре о-
порѣа неіѣзнѣ рѣсѣді, ачесте пѣ се ворѣ маі днѣтѣпла.

„Дніверськ” адсе текстыя ноты офіційсе, че а данъ портъ амбасадоріоръ астеріакъ ші пресіанъ, каріі сытъ акредитаці м. Константинополе, ка съі джипінезе десуре днтраerea флоторі французей ші енглезей къ Босторъ. Еа портъ данъ дн 18 махарем 2270 (9 Октом. 1853) ші сытъ ашія: Есте прѣкъсноскѣ къкъ Рсіа вѣтъшнѣ тратателе пріи окъаerea амелоръ пріиціпате, а комісѣ асѣеліс де фантъ, кареа а трезбітѣ съ трагъ данъ сіне рѣсвоіѣ, ші съ сіелскѣ не портъ ла ашкереа армелоръ пентрі де а’ші ашъра дрепъсіле селе; къкъ Рсіа а черкатъ тоте греотъдіе, че се потъ вѣмаі къцета, дн време че стѣнѣіреа отоманъ кпрінсѣ де доръ а сѣвенеа пачеа с’а сілітѣ дн контра ла а фланъ ксіторіѣ ші прѣмодератѣ портаре. Дн потереа тратателіі дела ан 1811 а фотѣ днтрсімеа де Маре дела Дарданеле ші Мареа не-

TELEGRAFUL ROMAN.

Pag. | 276

Telegraful e de doi ori pe săptămână: Miercuri și Sâmbătă.
— Prenumeratiunea se face în Sibiu la expeditura foiei; pe afară la C. R. poște, cu bani gata, prin scrisori francate, adrease către expeditură.

N^{ro} 88. ANUL I.

Sibiu 7. Noemvrie 1853.

Prețului prenumeratiunii pentru Sibiu este pe an 7. fl. m. c.; ear pe o jumătate de an 3. fl. 30. cr. — Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe un an 8. fl. ear pe o jumătate de an 4. fl. — Inseratele se plătesc cu 4. cr. și rulu cu slove mici.

Depeșe telegrafice.

Paris 12 Noem. c. n. Monitorele de astăzi aduce manifestul rusesc, și cercă să-l răspice zicându, că nu Turcia, ci Rusia a vătămat tractatele, și că porta a răspuns numai la agresiunea de mai multe luni.

După o știre a Monitorelui din 11 a. l. au intrat flotele aliate în 2 Noem. în Bosfor. Admirali se aală în Constantinople.

Constantinople 31 Oct. Halil Pașa a fost în grabă reciemat din Brusa, el să fie desemnat a intra în cabinet.

Resbóiele cele din urmă între Rusia și Turcia la ani 1810 și 1828 (al doile articol în „Deba“).

Teatrul, de resboi. — Principatele dela Dunăre, — Prutul și Dnistrul. (inceiere).

Planul acesta al generalului turcesc, după cum ni se pare, nici este neprobabil nici prea îndresneț. Timpul este sec care în lunile aceste a rare ori se întâmplă, și Dunărea este foarte scăzut, și decă va ține vremea așa, atunci nu este temă, că va întreprinde ceva, care să potă împedea operațiunile. Muscali nu sânt decât de tari, ca să potă lua ei ofensiva. Ei abia au 70, până în 80 mii de ostași în ambele principate, care număr nu este de ajuns spre a întreprinde trecerea peste Dunăre și suirea peste Bălcănu, și a lăsa îndreptul său fortărețe, apoi și timpul anului este prea înaintat, ca să potă omul întreprinde obsidiuni îndelungate, care apoi iarna ar trebui ărăși lăstate în pace. Din contră armata turcescă dela Dunăre are în mânele se celele Dunărei, adică fortărețele, ea n'are a se teme de nimic, fiind că ambele ei linii de apărare sânt bine întărite, și ea poate trece său peste Dunărea de sus, său peste cea de jos, poate lua pusețiune în România, poate lua pe muscali în falangă, îi poate ține în frâu, și poate acoperi reîntorcerea peste Dunăre, dela care însă n'are să se depărteze tare. Se crede de obște, că Omer-Pașa va trece Dunărea de sus pe la Vidin, și va cuprinde Craiova capitala în România mică.

Trecându Omer-Pașa Dunărea la Vidin, și ocupându Craiova din România mică, s'ar afla în falanga cea dreaptă a rușilor și ar fi acoperit prin valea Oltului, care la Nicopoli se varsă în Dunăre. Prin mesura acesta Omer-Pașa ar pune picior în România, fără a întreprinde ceva cutezători, presupunându firește, că el se va păzi a nu se slobozi în vreo luptă descisă în câmpul slobod cu muscali. Dar să părăsim câmpul părerilor și al presupunerilor, întorcându la materia noastră. Principatele dela Dunăre, de și se află sub suzeranitatea porte, în privință militară și administrativă ele sânt despărțite de aceea.

Noi facem pomenire numai despre aceea, cumcă atât Rusia cât și Pórta, după glăsuirea verbale a tractatelor, însă numai la întâmplare de turburări din năuntru, după cum a fost acésta la anul 1848, au dreptu a trãmite un corp de armatã în număr de 30,000 ostași în principatele dela Dunăre. În tóte celelalte înceieri de tractate guberniulu Rusiei a cercatú înceulú cu încetulú a slávi drepturile de suveranitate ale porteí otomane. Gazetele englezești, învinue astăzi pe guberniulú muscălescú, cumcă acela arú voi sã înduplece pe țerele aceste ca sã se deciere de neatárnătorie și sã se pună sub ocrotirea séu protectoratulú Rusiei, astfeliú, ca nime sã mai pótã ținé rușilorú, rușilorú, cândú vorú intra cu armele amănã la țermi dela Dunăre, înaintea ocilorú tractatele ce custã, și sã'í siliascã a lua în bãgare de sémã privințe supãrătorie. În astã întâmplare teai mira, decã ei n'arú pretinde dela Moldavo-romãni ca sã le punã în picióre un corp de ajutoriú celú puținú de 30,000 feciori.

Orí câtú ne mirãmú de pusețiunea cea resolutã, care o luã Turcia și de fanatismulú ei celú religiosú care dã turcilorú curagiú de a se opune la cererile unui dușmanú puternicú, trebue sã le dãmú dreptate și rușilorú, cumcă țeruțele, care se aflã între Dnistru și Dunăre, decândú au ajunsú sub stãpânirea muscălescã în privința soțiale au câștigatú mari îmbunătățiri. În véculú trecutú locuitorii acestorú regiuni, precum și ceia ai țermilorú dela marea négrã și asovicã treiaú ca barbarii dinn vecime fără cea mai micã însoțire cu lumea cultivatã. Corãbiile cele strãine la ei nu aflau decátú malurí pustie, locuite de prãdãtori. Între deosebitele seminție tãtãrești dominaú certe neîtrerupte, țeranulú și neguțetoriulú n'avé nice o securanță; ciarú și pașii turcești de împreună cu ostașii lorú trăiau numai din rãpire și din stórceri. Subt despotismulú celú organizatoriú alú stãpânirei rusești ținuturile aceste se bucurã astăzi de o securanță deplinã și de o bunã stare ce crește pe zi ce merge. Civilisațiunea de astăzi ascimbatú cu totulú cetățile cele veci, se nascú multe orașe noué, care astăzi se bucurã de o stare înfloritóriã și mai multe porturi se clãdirã la țermi acesti deșerti. Ajunge a face pomenire numai despre Taganrocú, care este loculú, unde se descarcã o sumã de grãnețe, care se transportã pe mare, și mai alesú despre Odesa, care de puținí aní încóce a luatú unú rangú înaltú între cele mai însemnătorie cetăți maritime ale Europei. Prin ocupãțiunea din partea rușilorú la anii 1828 până la a. 1835 principatele dela Dunăre au câștigatú fórté multu (?) și înteele lorú propășiri au sã le mulțamiascã sdravenei oblãduiri a generalelú Ciselefú, ccre în timpulú acesta 'și a câștigatú multe merite în principate.

Mai nainte pórtã alegea pe principii domnitori în Moldavo România din familiile cele bogate grecești din Fanarulú dela Constantinopole. Ministr'í turcești vindéu demnitățile aceste pentru sume mari de galbiní. Apói fanarioții carií ajungiau la cãrmã încã se știaú despãgubi prin storceri neînfrãnate ce făcéu pentru jertfele ce le au adusú. Urmãrile unei astfeliú de sisteme au fostú pãrãsirea agriculturii, sãrãcia și micșorarea poporãciunei. Până la anul 1848 principele se alegé dintre proprietarii cei mari de pãmântú séu din boierii de rangulú înteiú și se întãrea de către sultanú, la care trebue sã'și facã devoțiunea în persónã. Pe lângã acésta tributulú de peste anú dela 2. milióne franci s'a scãzutú la 300,000. Administrațiunea politicã și judecãtoréscã și culegerea contribuțiunei s'au regulatú; reformele aceste folositórié și pacea de 20 de aní au datú acestorú țere roditórié o icónã de o întinerire și bunãstare, care acum prin resboiulú acesta éráși se va întrerupe.

În privința limbei Moldavo-România înfățisézã unú curiosú etnograficú deosebitú. Încungiurați de seminții, care vorbescú limba slavică, acesti strãnepoți ai legiunilorú traiane, carií până astăzi se numescú romãni, vorbescú unú dialectú purcezatoriú din limba

latină. — Décă gazetele înștiințază, cu trupele rusești ce cantonează astăzi în Moldavo-România ducă lipsă de mizlócele viieței, atunci noue ne cade cu mirare, cum pôte fi acésta cu potință într'o țără, care este atât de bogată în vite și grănațe, și plănsorile aceste ni le deslucimă numai prin defectósa administrațiune militară, și prin înșelătoriele deregătoriilor seú prin negiovia guberniului, care în locú de a plăti cu baní gata, după cumú făgăduise, a voitú a plăti luprurile subministrate numai cu revașe, seú cităntii.

Urmarea unei asemenea sisteme a fostú préfirește, că mizlócele viieței se făcură mai rare și mai scumpe. Acum nime nu mai voiește a subministra ceva, grănațele se ascundú, și vitele se mână în altă parte. În astfeliú de împregiurări ruși apucară la recvișii sâlnice. Se mai adauge, cumcă ostași muscălești, cari sântú așezați pe la sate în cantóne mistuescú tóte provisiunile nefericiților locuitori și prin acésta îi aducú la desnădăjduire. De aceea pororățiunea trecându cu vederea binele ce pôte aú făcutú ruși țerei, își va aduce aminte, cumcă turcii la a. 1849, cândú ei din pricina turburărilor ocupaseră cátva timpú Bucureștii și România mică, plătiaú acuratú tóte subministrațiunile, țineaú disciplina cea mai bună, și prin înțelepțiunea și moderațiunea lorú se siliaú a împăciui inimile cele rânite din bécurile de mai nainte. Ciarú și în minutulú acesta, într'aceea se învoiescú tóte reporturile, cumcă armata turcésă în mizloculú poporățiunei creștine din Bulgaria păzește aceeași disciplină, se contenește dela totú feliulú de vecsațiuni și că atâtú ostași, cătú și administrațiunea împerătésă plătește cu baní gata tóte lucrurile de mâncare și tóte subministrațiunile ce i se facú.

Din contră principatele dela Dunăre vezură în același timpú năvălindú asuprále de noú suferințele și relele cele neauzite, la care fuseră supuse în ani 1828-1829, nevoi, care cu desciderea dușmăniilor se potú încă mări. Resboiulú nu se va purta pe pământulú lorú; ce folosú însă, că țera a fostú devastată prin cantonările, prin mersurile trupelorú și prin recvișiunile de milă.

Domnulú St. Marcú Girardenú, care călători prin principatele dela Dunăre la a. 1836, va să zică într'unú timpú, cândú ómenii își aducéú încă bine aminte de cele suferite, înfățișază o iconă fórte viiă despre acea ticăloșiă. Ce a suferitú Moldavia și România în timpulú resboiului dela 1828-1829, zice elú nu se pôte descrie. O nimicire mai înfiorătoriă a ființelorú celorú vii nu s'a mai pomenitú; neorânduéla și lenevirea n'a grămăditú nice odată atâte plage peste olaltă. Nu este îndoélă, că în relele aceste trebue privită mai multú iuțéla luntacilorú decâtú voința guberniului muscălescú. Însă tocma furia acésta a resboiului, vecea brutalitate a moscovițilorú, care în salóne se spoise și în bivoacuri reînviă, aú precumpănitú pe tóte intențiuni cele bune ale țarului Nicolaú. Trebuința cere, ca armata rusésă să se țină cu mâncare dincoci de Dunăre și tréba acésta căzu escisivú pe principii domnitori din Moldavia și România.

Ei o împliniră acésta cu strășnicia, nesfiinduse de nice o asprime și vătămare. Unui generale muscălescú i se spuse, odată că boerii nu arú mai avé voi, ca să pótă îndeplini transportele. „Așia bine,“ respunse muscalulú „să prindă dar' pe boerii la rudă“. Pe boeri nu'í prinseră, însă prinseră pe sermanii țereni, și încă țereni creștini; o vătămare próstă este acésta a naturei omenești și a religiunei aceleia, pe care muscalii zicú, că vorú să o apere. Lipsa acésta de vite de jugú arată până unde venise tréba cu prăpădirea țerei, și încă a unei țere, care este vestită de numarulú celú mare alú vitelorú cu carne, ce le ține, precum și de mulțimea grănațelorú ce le produce, cu care arú fi fostú în stare, pe lângă o păstrare bună, a notri de zece orí mai númeroase armate de cum a

fostă a Rusiei. Însă neorându-ela mistuește mai mult decât douăzeci de armate. Trupele numeroase de dobitoace, luate la gônă fără nice o trebuință, căzură morțe pe ulițe aș prin sate, de multa ostenelă aș din lipsa nutrețului, și cu stârvurile loră împuțină atmosfera.

Ară fi fôrte falnică a și cugeta, că aceste devastări și dărăpănări se voră mai repeți încă odată, spre ticăloșia aceloră ținuturi frumoșe, însă nenorocite. Să nădăjduimă, că spre onorea națiunei rusești, aceste nu se voră mai întâmpla.

Pag. | 279

Monarhia Austriacă. Transilvania.

S i b i i ũ 6 Noemv. Asupra manifestului țerului se arată atâtă în zîrnaliî străinî mi pămăntenî, câtă și în conversațiunî private simpatie și antipatie după cum adecă le vine la ómenî mai bine pentru interesele, prejudițiile, și ideele loră. Noî nu sântemă ciemați a critica séu lăuda ună actă diplomatică atâtă de însemnată, ca să vedemă însă cum 'lă judecă ómenîi, împărtășimă aci doue corespundințe, care precum se vedă aș eșitū din unulă și acela condeî ũ 11 și 12 Nov. c. n. în O. D. P. Cea din tăiă sună așia:

„În vreme ce o parte mare a preseî europene a stăruită a susține credința despre săvârșirea pacinică și nu pre resboiósă a conflictului orientale, în vreme ce încă se nutrea speranța, cumcă Rusia față cu elenentele periculóșe, care străbată Europa, în interesulă conservativă, a căruî portătoriă de flamură a fostă până acuma ea, va primi acestă séu acela proiectă de împăciuire, ca să nu aducă asuprăne ună resboiă Europenă ce ară avea urmări nemesurate, se suprinsă într'ună modă mai torturosă tótă lumea prin manifestulă din zîrnalele de S. Petersburg. În locă de concentulă blândă, ce se presupunea în timpulă de pre urmă despre politica Rusiei, aflămă în acelă ecstractă pretensiunile rusești astfeliū de pezișiū înfătoșate, în câtă mai trebuie să desperămă despre oră ce mizlocire. Pe acestă drumă este a se aștepta puțină mântuință pentru pacea Europei. Décă cabinetulă rusescă situațiunea gubernieloră înprietenite nu o bagă în sémă, decă trece cu vederea multele ostetele ale Austriei, Franței și Angliei, ca să nu eczagereze lucrulă și numai totă acelă cuvântă repete și asculte, — ce sfârșitū va lua acésta?

Noî ne tememă că manifestulă în Zîrnalele de S. Petersburg va produce ună efectă reū în Londonă și Parisă. Nice Lui Napoleone, nice cabinetulă lui Aberdeen nu potă asupra șiroiului opiniunei publice goni o politică, pe care cu destulă ostenelă aș susținută o până acuma. Noî nu ne potemă slobozi la cercetare din statulă de dreptă a pretensiuniloră rusești; însă noî de giaba căutămă după unulă séu altulă organă semioficială ală Conțininteluî, care să'și ascută sabia pentru principiele ce s'au pusă în actele rusești. Tóte aceste organe s'au silită în timpulă cândă nota vieneză avea privire la succesă a îndemna pe pórtă. Însă pretensiunile de dreptă ale Rusiei, nu aș aflată nicăiri vreo intercesiune séu conglăsuire, nici cândă s'a silită se dovedéscă acesta istorice din tractate, cu atâtă mai puțină, cândă ea lea spriginită faptice prin așia numita ocupațiune de zelogire a principateloră dela Dunăre.

Noî vorbimă numai ca observatori iar nu ca critici. O căutare pacinică și fără patimă arată, cumcă Rusia în partea teoretică a certeî presente stă singuratică, și în partea practică se isolésă totă mai tare, nu numai singură dela cabinete ci și dela a ei mare pusețiune, ce avea până acuma în mizloculă Europei conservtive. Décă politica din S. Petersburg va sta nestrămutată pe teoria sea, atuncă resboiulă europenă nu se mai póte împedeca; partea impoporrațiunei moderată, iubitóriă de ordine, și de pace a tuturoră stateloră europene,

adecă majoritatea locuitorilor ai Europei va blăstema óra, în care naturalea, și pacinica desvoltare a tuturor intereselor de cultură și bunăstare propășirea în industrie și Comerciul lumesc, carea după doi ani plini de ispită éráși aú începutú, sa întreruptú éráși așia fără de veste. Elementele coservative ale Europei sântú acuma, pe care năcăzaște Rusia, numi turburătorii și iubitorii de resturnări, avanturierii vorú aplauda decă se va deslega elementulú, în care trăeú ei: Resboiú, stricarea comerciului, perplecietăți finanțiarie, zelugiă, și necurățenie în cabinete. Nu va răni acésta oriestele, ci apusulú; cu parola: a debela coranulú, arú dărăpána norocirea dela milioane, cari credú în bibliă și evangeliă; ținuturile necultivate ale vrășmașului iar s'arú potea ușorú restaura de loviture, cu care le amenință, însă înmiitele interese de cultură ce sântú amenințate că se vorú dărăpána în șirurile prietenilor seí, sântú cu multú mai greu de vindecátú. —

Alú doilé articolú sună așia: Limba manifestului rusescú nu e pătimașă, ci vartósă, elú nu caută efectulú seú în declamațiuni,

344

ci în afirmări, și tocmai acésta este partea amenințătoriă a lui. Întăiulú manifestú alú împeratului Nicolaú din 2 Iuniu a fostú mai căldurosú la tonú, mai pateticú în espresiune — însă elú a lăsatú o mizlocire, o împăciuire cu multú mai ușiorú decâtú acestú de acumú în modulú seú de espresiune scurtú și îndesátú, ce pretutindenea pozitivú afirmă pozitivú, și cere pozitivú. Manifestulú dinteiú a lăsatú primirea, cumcă decă se va dobândi o satisfacțiune dela pórtă, decă se va afla o formă potrivită, ca să facă cu potință retragerea oștirilorú din principatele danubiane, decă vazei Rusiei în oriente se va face destulú — se póte reține totdeuna pacea. —

Cu totulú altfeliú este manifestulú de acum, în care Rusia trece dela nedeterminatú la determinatú, și se pune în deplină contrazicere cu afirmarea de dreptulú statului a poterilorú apusene. Elú pe lângă tótă polemica diplomatică afirmă, cumcă pretensiunile sele, ce le face la Turcia, nu este ceva noú, elú cere numai o conscientiósă îndeplinire a tractatelorú mai de demultú, elú afirmă cumcă pașulú agresivú la bătae sa făcutú din partea porții și cere în sfârșitú satisfacțiune pentru injuria, ce a făcutú pórtă Rusiei la refuzarea pretensiunilorú sele.

Aceste sântú trei pline de greotate puncte, a cărorú înlăturare prin scimbarea notelorú nu are multă probabilitate, pentru că ele dela ținerea certeí în locú să se slăbescă a mai crescutú în intensitate. Sa'repețitú elementulú religiosú care străbate manifestulú împerăescú, și scurta cucérnică rugățiune, cu care se încee provocarea, lasă a face o profundă privire în seriosa dispusețiune, cu care se pregătescú la acestú resboiú Domnitoriulú și poporulú.

Noi cugetămú că timpulú negoțiațiunelorú deplomatice. timpulú cuvântuluiú golú, deocamdată arú fi trecutú. În cérta acésta în principiiú nu se va abate țarulú dela cererea sea. De vorú vré să adopteze acestú principiiú cu tótă greotatea cuprinsuluiú lui întregú în Londonú și Parisú, atuncí în S. Petersburgú ușorú se va afla înțelegere pentru formă, de vorú rămănea însă ambele poterí apusene pe lângă lăpădarea acestuiú principiiú, atuncea tórtă osteneala pentru aflarea unei încungiurătoriă, seú mizlocitoriă séu amănătorie formă arú fi de geaba, și hotărărea rămăne numai la gurele tunurilorú.

Noi cugetămú, cum că ermafrodismulú acesteí întrebări a încetatú, speranța a încungiura ecstrele, a scăpa printre ele a trecutú ziumetățilorú Franției și Angliei stă acumú unú întregú unú înceiatú înprotivă, și le silește a se hotără ciarú și deteminatú.

Cea din tăia sepetmână nu va fi tăcută, de acesta să ne temem.

Întâmplări de zi.

În Grecia și Tesalia desvîltă o propagandă cea mai mare activitate a funda unŭ imperiŭ grecescŭ pe ruinele celui osmanŭ. În totŭ loculŭ lucră emisarii a aduna bani spre acestŭ scopŭ. Filelinii în Turcia aŭ contribuitŭ spre acestŭ scopŭ 300,000 f. —

Pag. | 281

Serbiŭ încă nu s'aŭ deciaratŭ până acuma cu cine vorŭ ținea. Pôrta cere dela ei unŭ respunsŭ categoricŭ și ajutoriŭ, președintele însă alŭ națiunei acesteŭ a deciaratŭ, cumcă stăpânirea lui nu pôte păși în protiva Rusiei nici ofeesivŭ nici defensivŭ, fiindŭ că ei aŭ totŭ aceea credință și sântŭ totŭ de aceea seminiță. — Ministeriulŭ turcescŭ însă să fie zisŭ, cumcă aci nu e vorba de resboiulŭ islamuluiŭ asupra credinței ortodocse, ci de învingerea barbarismuluiŭ spre scopulŭ susținerii civilisațiunei. —

Libanulŭ precum amŭ mai zisŭ, este nepacinicŭ, druzii nepăciuescŭ pe creștini în totŭ loculŭ, și noi putemŭ fi îngrigiți că în acestŭ ținutŭ alŭ Turciei vomŭ vedea scene sângeróse.

Corespondința austriacă négă, cumcă D. internunciu Bruc arŭ fi datŭ porții nota, de care atinserămŭ în Nr. trecutŭ, oficiosŭ.

Totŭ acesta corespondință aduce unŭ articolŭ, prin care adeverește știrea, cumcă organizațiunea politică a Monarhieŭ este sevărșită.

Manifestulŭ rusescŭ s'a datŭ în limba rusescă, și pre cum se înțelesă, numai după ce a auzitŭ împeratulŭ Nicolaŭ despre întâmplarea dela Isaccia.

Presa zice, că după cele întemplete, arŭ fi cu atăta mai puținŭ speranță despre restaurarea păcei, cu câtŭ Rusia acuma nu mai pôte concede nimica, decât nu vré să'și pună joculŭ sorții însemnătatea sea militariă și diplomatică.

Principele României Barbu Știrbeiŭ a întorsŭ la 1 Noem. visita, ce a fostŭ primit' o dela ambasadorele turcescŭ în Viena, Arif Efendi.

La Brusela a descisŭ Regele în 8 Noem. c. n. sesiunea legislativă pe anulŭ 1854, cu unŭ cugântŭ de tronŭ.

În Casela a bătutŭ ginerele electorelui, contele Isenburgŭ pe ministrulŭ primariŭ Hasenflug cu propria sea mână până a ruptŭ bastonulŭ de elŭ.

În Lugoju s'a osânditŭ în 23 Oct. George Ovrea țerenŭ din Bara, pentru punerea focului, la mórte prin stréngŭ, și acesta osândă s'a mi esecutatŭ totŭ în aceea zi prin înpușcare în lipsa unui găde.

Cămpulŭ Bătăliei.

Până astăzi 6 Noem. nu amŭ primitŭ nici o știre mai prosperă din cămpulŭ bătăliei. Despre cele ce s'a întâmplatŭ mai nainte scótemŭ următoriele daturŭ, de și acuma nu potŭ avea mare interesŭ după cele ce auzirămŭ și împărtășirămŭ în Nr. trecutŭ:

Arătatoriulŭ de statŭ prusianŭ aduce despre lupta dela Oltenița următoria știre telegrafică cu datŭ din București în 5 Noem. c. n: În 2 Noem. aŭ trecutŭ 23000 turciiŭ pela Oltenița Dunărea, și s'aŭ încuartiratŭ acolo în șanțurile cele vecie rusești. Erŭ la 12 óre a începutŭ din partea rușilorŭ atacarea prin generalele Danenberg a căruŭ bubuiture de tunuri se auzéu la București. Șese batalione rusești aŭ atacatŭ Șanțurile, și léu ocupatŭ cu asaltŭ

prin baionete. Cavaleria nu a putut nimic lucra pentru că terenul este acolo nomolos. Despre pierderea de amândouă părțile nu este încă nimic pozitiv cunoscut. Principele Gorceacof a plecat astăzi la trupe ca să le mulțamească pentru bravura ce au arătat.

Alte știri din București cu dată din 26 Oc. înștiințază: Principele Gorceacof a sosit în 24 la Oltenița tocmai în acel moment, când lupta către ameză a fost mai ferbinte la pusețiunea cu șanțuri, el a venit cu oia cum s'a ocupat acesta ărași, și cum oștile lui și după ameză s'a ținut în pozițiune asupra poterii mai mari turcești. Turcii stau lângă Dunăre, iar rușii nu au pierdut pusețiunea lor. Principele Gorceacof după ce a întărit pozițiunea a mers la Giurgiu. Lupta la Oltenița a ținut cu o întrerupere de 2 ore la ameză dela 3 dimineața până târziu seara. Numărul trupelor turcești, care au trecut pe la Calafat se da după știrile din Constantinopol la 25000. Și se spune că fanatismul turcilor după ce au câștigat vreocâteva lovituri mai mici, a crescut și mai tare, și numai vreun să audă de negociațiune, și că știrea despre o intermisiune de arme a încălțit și mai tare capetele nebune. Cu locuitorii țerei se au turcii bine.

După o relațiune din Galați, s'a pus și acesta cetate în stat de asediu. Activitatea însă a deregătorilor locali nu e ridicată, ci numai subordonată generalei rusesc Engelhart.

Despre cele întemplate în Asia, nu sânt știri secure, nici ceva deosebit.

Franța.

P a r i s 17 Noem. c. n. O depeșă ce a sosit astăzi din Malta aici adeverește știrea despre pierderea, ce au suferit 15,000 ruși în Asia prin Selim Pașa. Zurnalele „de Deba“ zice însă din contră: Știrea despre începutul vrăjmașiei în Asia nu se pare a fi fundat. Ansă la acesta a dat sosirea unui număr de trupe, ce se țin de despărțemintele regulare ale oștilor turcești, care s'ar fi încălțit în luptă cu trupe neregulate iar turcești, ce au vrut să începă cu desila războiului, și au fost împedecate prin cele regulare.

„Universul“ aduce textul notei oficiose, ce a dat pörta ambasadurilor austriace și prusiace, cari sânt acreditați în Constantinopol, ca să înștiințeze despre intrarea flotelor franțoești și englezești în Bosfor. Ea pörta datul din 18 muharem 2270 (9 Octom. 1853) și sună așia: Este precunoscut, cumcă Rusia vătămându tractatele prin ocuparea ambelor principate, a comis astfel de faptă, carea a trebuit să tragă după sine război, și să silască pe pörta la apucarea armelor pentru de a'și apăra drepturile se; cumcă Rusia a cercat tote grotățile, ce se pot numai cugeta, în vreme ce stăpânirea otomană cuprinsă de dor a susținea pacea s'a silit din contra la o împăciuită și prmoderată portare. În poterea tractatului dela an. 1811 a fost îngustimea de Mare dela Dardanele și Marea neagră încise pentru corabie de război străine. Însă statul de război, care s'a adus prin portarea Rusiei, a pus pe înalta pörta în nevoe, a'și asigura folosele dreptului, ce rezultă pentru ea din acest tractat, și flotele Franței și Angliei ale înălțatelor poteri aliate cu pörta, s'au poftit să între în îngustimea mării din Dardanele. Fermanele, ce se cer spre acest scop, s'au trimis guvernatorului Dardanelor, și eu am primit poruncă dela Maiestatea Sa Sultanul acesta hotărâre a o aduce oficios la cunoștința Escelenției Vöstre în calitate, ca reprezentantului curții austriace (prusiane) care

a consubscrisă acelui tractat. Eu me folosesc de această ocazie a repeta Escelen. Văstre asigurarea înaltei mele stime.

Subscrisă Reșid Pașa.

Anglia.

Corespondentele Timesului din Berlin scrie: După știrile ce le am câștigat, împăratul Nicolaș a desvâluit un grad neobiceiuit de activitate după întorcerea lui din Germania, și a arătat mare îngrijire. Trupele dela Moscova, care dădea față 15000 oameni detașate spre miază zi. Afară de acesta au să meargă din fiește care regimentul de gardă din S. Petersburg trei ofițeri la locul bătăliei. În cercurile soțiale nu se mai vorbește de turci în un tonu desprețuitor, ca mai înainte, ci din contră se vede o discordare. Mai de parte spune că Rusia a dat să i se facă trei corabie de război câte nu 110 tunuri una, care vor sosi din America la Cronstat în luna lui Mai — Acestă corespondentă cugetă, cum că și de ar fi împăratul Rusiei convins despre rătăcirea sa, nu ar concedea, și de aceea el crede, că ar fi mai bine a sprigini turcii, ca să fie în stare a cere deșertarea principatelor ca o condiție fără care nu. Corespondentele Timesului din Paris scrie: Guvernul austriac a slobozit în 17le lună lui Octom. un circular către agenții săi în țări străine, acărui cuprins de competență se pare a se restrânge în următoarele pozițiuni: Maiestatea sa ce. r. apostolică credincioasă sistemul său de pace nu sa legănată nici un moment, a persecuta dreptatea, ce ia arătat datorința în noua față, în întrebarea orientală. Până atunci până când interesele propriului său imperiu prin bătăie nu se vor amenința de dreptul, va rămâne Maiestatea sa neutră, cu atât mai mult, cu cât încredințările pozitive și repetate ale curții rusești îi dau asigurare, cum că acesta putere nu are intenție a face vreo atacare asupra întregii porți, se drepturilor suverane ale sultanului.

Turcia.

C o n s t a n t i n o p o l e 31 Oct. Patriarhul cel nou Părintele Antim a așternut Sultanului o nouă adresă de omagiu, carea așa sună:

„Subscrisul, carele de către Sinodul Mitropoliților și ală aleșilor comunei grecești s'a ales de Patriarh, la cererea națiunii s'a denumit la acest post, și prin înalta milă a Maiestății Tale s'a făcut partaș de onora, de a depune la picioarele tronului omagiul său cel plin de o înaltă reverință, își va socoti totdeauna de o adevărată glorie, de a pune cu tenacitate, și cu aplecare în lucrare binevoitorie și dreptele tendințe, care ținteză spre binele și înaintarea subpușilor M. Tale -Cuvintele cele mângăitoare și pline de îndurare, pe care Te ai milostivit a le îndrepta către mine, m'au încredințat pe mine, cel mai subpus serv al tău, cumcă fericirea și odihna națiunii grecești cea credincioasă subpusă Maiestății Tale va ajunge la cel mai înalt grad. (!) O sudiți ai porții, mai vartos voi Grecilor, să știți dară, că înălțatul și legitimatul nostru Monarh, ca să dovedească înalta Sa milă, bunătate și mărinimie către credincioșii săi sudiți, le a îngăduit lor îndurarea, ca el să îndrepte către dănișii graiului Său și pre'naltele Sale porunci, ca un tată către copiii săi, și ei să i potă lui răspunde. Adevărat, Sire, că și Mahomed II, cel mare, de glorioasă aducere aminte(?) al cărui strălucit următor ești M. Te, s'a îndurat atunci,

cândă a cuprinsă atâtea țere, a introduce togma așa o blândă și mângăitoare sistemă în privința subpușilor seî celoră noi, însă M. Tea ai știută să învingă inimele tuturoră sudiților, și a Te face domnă preste tôte popórele; o învingere, care alcătuește puterea și ornamentulă tuturoră gubernieloră. — Noi prețuimă înaltulă merită și înaltulă preță ală îndurărei, care în tôte zilele se revarsă preste noi. Noi mărturisimă cu tótă umilitatea subpunerea și credința noastră Sultanulă nostru.“

„După ce Padișahulă nostru în nespusa lui bunătate și dragoste către subpușii seî s’a îndurată a’și pune la inimă susținerea veciloră privilegie, care s’aă garantisată națiunei nóstre de către biruitoriă, datoria nóstră a tuturoră este, a ne încredința în înalta voiă a M. Tele, a ne lăsa în voia cea împerătésacă, și a asculta de pré’naltele porunci, arătându mulțemita nóstră Ministeriulă pentru facerile de bine, Judecătoriloră și Naibiloră pentru dreptatea, ce o esercează, Veziriloră mi armatei pentru vitejia loră, Patriarhulă și Mitropoliiiloră pentru moderațiune și cuviința loră.

În sfârșită datoria tuturoră credințioșiloră subpuși este, a se ținea în cerculă credinței, și a nu se abate dela omeniă și deptate. Ce norociți sântemă noi de a afla în umbra unui Monarhă, care nu ’și are asemenea, mântuirea nóstră subt poterniculă scută ală milei sele! Îndurate, Sire, a primi simțirile de mulțămită ale Greciloră, credințioșiloră subpuși ai M. Tele, a căroră sinceră espresiune ’și o ținu de datoriă. O proniă dumnezeesacă, aperi de totă răulă pe strălucitulă nostru Sultană, ține’lă în veciă pe împerătesculă tronă, și nu denega nici cândă credințioșiloră seî subpuși bucuria cea viă, de a fi părtași de mila lui.“

Loidulă, care ne împărtășește acéstă adresă, adaogă, că Patriarhulă Antimă ară fi fostă la compunerea ei provocată de către ambasadorele englezescă, carele stă în cea mai de aprópe relațiune cu Reșid Pașa, și că tonulă celă afară din cale lingușitoriă ală adresei din destulă dovedește, că Patriarhulă nu din convingere vorbește așa, ci numai de frica vergei turcești. Și într’adeveră nu póte să fie satiră mai mare, decâtă cândă ună Arhiereă creștinescă laudă pe Mahomed II, carele în biserica S. Sofii a băga ũ Islamulă.

Corespondintele Timesulă din Constantinopole zice, că adresa greciloră, cumcă ei adecă voră da pentru Sutanulă sângele și bucurile, este numai o jucăriă scârbósă, că Patriarhulă Antimă a fostă trimisă de ministrii să stringă subscripțiună, și că adresa nu ară avea nici o însemnătate politică, pentru că grecii de și nu arată vreună doră după Domnia rusescă, totuși cea turcescă le este așa de grețioasă ca și la creștinii slabă.

Acéstă adresă o deputațiune stătătóriă din clerulă mai înaltă și cei mai fruntași greci din Constantinopole condusă de Patriarhulă Antimă s’a reprezentată Sultanulă în 24 Oct. în o audențiă mai îndelungată. Deputațiunea a fostă primită cu cea mai grațioasă bunăvoință.

C o n s t a n t i n o p o l e 31 Oct. Ună corespondinte ală „Observatorelui Triestiană“ scrie: În Lunea trecută se înpreșciase aici faima, cumcă la Batumă a venită la conflictă între ruși și turci spre dauna celoră dinteiu. Dragomanulă unei ambasade încredință, cum că acéstă ară fi auzit’o dela ună ministru însuși. În tótă întemplantarea conflictulă acesta s’a făcută nainte de eșirea terminului, ce era pusă pentru începerea vrășmășieloră. Vinerea trecută aă sosită și știrile despre întemplantările dela Dunăre. Se spune că rușii s’ară fi retrasă, și că turcii ’iară fi gonită cu baionetele, în sfârșită s’a adeverită, că o companiă arapi nedisciplinați, fără să asculte de porunca, ce a căpătată, aă trecută Dunărea și s’aă aruncată ca turbați asupra rușiloră, puțină numai din acești nebuni s’aă

întorsu înderăptu. Asemenea nebuniă s'a încercat și asupra unei insule, ce era părăsită de ruși. Știrea a sosit aicea în 15 Oct. pela mezul nopții când tocmai mai mulți miniștri și demnitarî mari erau adunați la marele vizir, care își măritase fata. Festivitatea se întrerupsese deloc, și se păși la o consultare, în carea s'a arătat o încordare mare, fiind că din înștiințare se vede, cumcă înviașuina, ce s'a trimis supremului comandant pentru amânarea vrăjmășielor, prin neascultarea unor voluntari s'a făcut neîndesit. O părere ce s'a adeverit prin raportul, ce s'a primit din castre, fiind că Omer Pașa zice în el, că dănsul nu mai pte înfrâna fanatismul trupelor. — Acesta corespundință o împărțiră, ca să vedem cumse ia lucrurile în Constantinopole.

Înștiințare.

Mineiul lunei lui Fevruariu a eșit de sub tesc; decî DD. prenumerați la acesta carte sânt poftiți a trimite după tomul acesta. Ianuariu încă nu e gata de tot. Totdeodată se dă de știre, că încă tot se mai primește prenumera pe acesta carte, și adecă pentru tot trupul de 12. Minnee nelegate cu 60 f. m. c.

Dela tipografia diecesană în Sibii.

Cursul banilor la Viena în 14. Noemvre Calend. nou.

Aurul	—	—	—	—	—	—	—	121 ¹ / ₄
Argintul	—	—	—	—	—	—	—	115 ¹ / ₄

Redactor responsabil: **Dr. Vasici.**

Editura și tipariul Tipografie diecesane.